

Wpływ PPP
na zadłużenie
samorządów
str. 47

Wpływ PPP na zadłużenie samorządów

Jedną z najważniejszych barier w stosowaniu PPP jest zaliczanie zobowiązań z tego tytułu do długu samorządów. Problem ten dotyczy zwłaszcza modelu partnerstwa wykorzystującego opłatę za dostępność. Na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego przygotowano analizę prawną tego zagadnienia.

Jednym z modeli wynagradzania partnera prywatnego w przedsięwzięciach realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) jest płatność od partnera publicznego, czyli tzw. opłata za dostępność. Strona prywatna otrzymuje w tym modelu okresowe (zazwyczaj miesięczne) płatności w zamian za sfinansowanie i budowę infrastruktury oraz jej utrzymywanie w stanie określonym warunkami umowy o PPP. Opłata ta powinna zapewnić inwestorowi prywatnemu zwrot poniesionych kosztów wraz z rozsądnym zyskiem. Oznacza to, że partner prywatny ponosi tylko ryzyko utrzymania obiektu. Model ten jest przeznaczony przede wszystkim dla projektów o bardzo niskim poziomie rentowności lub takich, które z założenia przynoszą straty (np. drogi lub inne ogólnodostępne obiekty).

Ze względu na obciążenie budżetu samorządowego, samorządowcy rzadko biorą pod uwagę ten model PPP.

– Długofalowo może on sprawdzić się lepiej niż realizacja projektu metodą tradycyjną. Wpływ na to ma zarówno zapewnienie przez partnera prywatnego kapitału na przeprowadzenie inwestycji, jak i utrzymanie jakości usług publicznych dzięki stosowanym technologiom, know-how oraz efektywnemu zarządzaniu przedsięwzięciem – uważa dr Rafał Cieślak z Kancelarii Doradztwa Gospodarczego Cieślak & Kordasiewicz.

Projekty takie mają także większe szanse na pozyskanie finansowania bankowego, ponieważ z punktu widzenia instytucji finansowych są bezpieczniejsze od innych modeli PPP.

– Projekty nierentowne, o wysokim stopniu użyteczności społecznej, muszą być zatem realizowane z wykorzystaniem mechanizmu opłaty za dostępność. Wprowadzenie go na szerszą skalę, a nie traktowanie jak ostateczność, będzie świadczyło o dojrzałości rynku PPP w Polsce i rzeczywistym wykorzystaniu partnerstwa publiczno-prywat-

nego do wykonywania usług publicznych – twierdzi Rafał Cieślak.

W obecnej sytuacji finansów samorządowych najważniejszą sprawą jest jednak wpływ modelu PPP wykorzystującego opłatę za dostępność na dług jednostek samorządu terytorialnego (JST).

Raport MRR

Na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (MRR), eksperci Hogan Lovells i Ernst & Young przygotowali **raport na temat klasyfikacji opłaty za dostępność w budżetach podmiotów publicznych** pt. „Opłata za dostępność. Interpretacja prawna i finansowa pojęcia wraz z opinią na temat wybranych zagadnień dotyczących podziału ryzyk, wpływu na dług publiczny oraz klasyfikacji opłaty za dostępność w budżetach podmiotów publicznych” (dalej: raport).

O PPP pisaliśmy w wydaniu specjalnym Poradnika Samorządowca nr 9 z 2011 roku

www.psamorządowca.infor.pl

Według autorów raportu, w wypadku opłaty za dostępność, **zaliczenie zobowiązań z tytułu projektu PPP do deficytu i długu publicznego** zależeć będzie od tego, czy aktywa zaangażowane w przedsięwzięcie zostaną uznane za majątek publiczny, czy też prywatny. Za aktywa prywatne zostaną uznane wtedy, gdy partner prywatny poniesie:

- 1) ryzyko budowy oraz jednocześnie
- 2) jedno z dwóch ryzyk – dostępności lub popytu.